

Planen mot diskriminering och kränkande behandling 2021/2022

Centralskolan

En droppe droppad i Livets älv
har ingen kraft att flyta själv
Det ställs ett krav på varje droppe
Hjälp till att hålla de andra oppe!

Innehåll

1	Inledning.....	3
2	Vision	4
3	Ledningsdeklaration	4
4	Grunduppgifter	4
5	Värdegrund.....	5
6	Delaktighet (upprättande av denna plan).....	6
7	Förankring av planen.....	7
8	Utvärdering av föregående årsplan.....	8
9	Främjande insatser.....	10
10	Årets Kartläggning	13
10.1	Resultat.....	13
10.1.1	Analys.....	14
10.2	Förebyggande åtgärder.....	17
11	Rutiner vid trakasserier och kränkande behandling	20
11.1	Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever (arbetsgång vid upprepade kränkande handling eller diskriminering)	21
11.2	Polisanmälan	22
11.3	Arbetsgång vid lättare skadegörelse och hur frågor om ersättning hanteras	22
11.4	Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal	23
11.5	Bilaga 1	24

1 Inledning

Det här dokumentet beskriver hur Centralskolan arbetar för att främja elevers lika rättigheter och möjligheter. Likabehandlingsarbetet innefattar både ett förebyggande arbete och när det behövs ett akutåtgärdande arbete. Som skola har vi en skyldighet (enligt Skollag och Diskrimineringslag) och tillika en stark vilja att arbeta målinriktat för att förebygga och åtgärda kränkande behandling samt diskriminering och trakasserier. Alla barn och all personal har rätt till en trygg och positiv skolmiljö där alla individers och gruppers likheter och olikheter respekteras.

I dokumentet kommer ett flertal olika begrepp att användas, nedan följer en definiering av vad vi menar med några av de vanligast förekommande begreppen.

- **Likabehandling**

Alla elever ska ha samma möjligheter och rättigheter oavsett vem man är

- **Diskriminering**

När någon på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och missgynnandet har samband med kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder (man brukar tala om de sju diskrimineringsgrunderna)

- **Kränkande behandling**

När någon kränker en elevs värdighet, men när det inte har samband med någon diskrimineringsgrund

- **Trakasserier**

När någon kränker en elevs värdighet och det har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (det kan t.ex. handla om att retas, mobba, frysa ut någon m.m.). Trakasserier finns definierade i Diskrimineringslagen medan begreppet kränkande behandling definieras i Skollagen.

- **Främjande arbete**

Ett arbete som handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten (utgår från skolans uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter)

- **Förebyggande arbete**

Ett arbete som bygger på de risker som skolan identifierar i sitt arbete genom kartläggningar av tryggheten på skolan

- **Mobbning**

Används inte längre som begrepp i lagstiftningen. Sedan 2006 finns bara de bredare begreppen kränkande behandling och trakasserier, vilket alltså avser händelser som inte behöver vara avsiktliga eller upprepade. Ett skäl till att begreppet mobbning inte längre används är att Skollagen kräver att alla former av kränkningar motverkas. Skolverkets äldre definition löd: upprepade kränkningar eller trakasserier där någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar någon annan skada eller obehag. Begreppet mobbning lever kvar i praxis och därför kan begreppet dyka upp även i detta dokument.

2 Vision

Vi strävar efter att vår skola ska vara fri från kränkande behandling, diskriminering och trakasserier.

Vår vision är att alla barn/elever och vuxna på vår skola

- känner trygghet, trivsel och arbetsglädje
- kan och vågar säga sin mening och blir respekterad för sina åsikter
- känner att alla är lika mycket värda
- möts med respekt och respekterar andra
- vet hur kränkningar förebyggs, upptäcks och motverkas

3 Ledningsdeklaration

Vi ska ha skolor där lärandekultur råder. Alla verksamheter och all personal arbetar på olika sätt gemensamt mot samma mål där elevens bästa alltid står i fokus. Alla elever och vuxna verkar gemensamt för att skapa en trygg och positiv skolmiljö där alla är välkomna och blir bemötta med respekt och vänlighet. Undervisningen anpassas så att alla elever ges möjlighet att utvecklas så långt som möjligt. Positiva förväntningar genomsyrar skolvardagen. Skolan ska kännetecknas av hög måluppfyllelse och en miljö som all personal och alla elever uppskattar, värnar om, och hjälper till att bibehålla och förstärka. Skolan är en utvecklingsorganisation i ständig rörelse och förändring. Vi blir därmed aldrig perfekta eller klara med vårt arbete, men med ett professionellt förhållningssätt och ständigt lärande kan och ska vi hela tiden utvecklas och förbättra vårt systematiska kvalitetsarbete. Målet och strävan är att alla ska känna stolthet över sig själva, att var och en (elever och vuxna) når sin fulla utvecklingspotential och känner nöjdhet över våra skolor som arbetsplats.

4 Grunduppgifter

Följande verksamhetsformer omfattas av planen:

- Grundskola (inklusive förberedelseklass)
- Förskoleklass
- Fritidshem
- Grundsärskolan

All personal ansvarar för att arbeta med trygghetsfrågor. Skolan har också trygghetsteam och stödteam (se punkt 7 kontaktuppgifter).

Trygghetsteamet har två funktioner...

1. Att arbeta förebyggande med trygghetsfrågor

2. Att göra akutinsatser vid upprepad kränkande behandling

Det förebyggande arbetet innebär att...

- *Skaffa sig en överblick över nuläget gällande trygghet på hela skolan*
- *Rapportera in aktuella trygghetsfrågor som behöver utvecklas, initiera olika förebyggande /främjande insatser (t.ex. förmedla diskussionsfrågor till personalgrupp, organisera trygghetsarbetets årshjul, planera kompetensutvecklingsinsatser, genomförande och analys av trygghetsenkäter m.m.)*

Det akuta insatsarbetet innebär att...

- *Gruppen går in och arbetar med kränkingsärenden som klasslärare och arbetslag inte själva kan lösa. Trygghetsteamet gör en bedömning om det handlar om kränkningar/diskrimineringar eller om ärendet ska hanteras på annat sätt enligt elevvårdsgången.*

Ansvariga för planen

Frida Kjetselberg, rektor
Gunilla Olsson, rektor grundskolan
Emanuel Levin, biträdande rektor
Trygghetsteamet SO 3

5 Värdegrund

Skolans värdegrund utformas gemensamt av elever och personal via demokratiska forum såsom klassråd och elevråd.

Ansvar

En god värdegrund är en färskvara och behöver upprätthållas och utvecklas gemensamt. Personal, elever och vårdnadshavare har ett gemensamt ansvar.

Vårdnadshavare

- *Har huvudansvaret för barnets uppfostran*
- *Bidrar till att främja barnets skolgång*
- *Samverkar för en god kommunikation mellan hem och skola*

Pedagoger

- *Följer skolans vision och rutiner kring kränkande behandling och diskriminering, styrdokument och So3-lektionen*

- *Verkar som positiva förebilder och ledare*
- *Alla pedagoger på skolan vistas bland eleverna när det är rast, inne som ute.*
- *Samverkar för en god kommunikation mellan hem och skola*

Skolledning

- *Lyfter kontinuerligt likabehandlingsfrågor*
- *Låter ett genustänkande genomsyra verksamheten*
- *Ansvarar för att planen mot diskriminering och kränkande behandling upprättas varje år och att dess innehåll är känt av och följs av all personal*
- *Arbetar för att personal och elever får den kompetensutveckling som behövs i arbetet med likabehandlingsfrågor*
- *Fångar genom medarbetarsamtal upp personalens tankar och synpunkter gällande skolans och deras eget trygghetsarbete i sin grupp.*

Elever

- *Tar ansvar för sitt eget skolarbete*
- *Följer skolans regler*
- *Samverkar för en god kommunikation mellan vuxna och elever*

Planen gäller från: 2021-10-01

Planen gäller till: 2022-09-30

6 Delaktighet (upprättande av denna plan)

Elevernas delaktighet

Eleverna har deltagit genom diskussioner i undervisning, klassråd och elevråd samt via enkäter.

Hälsosamtal hos sjuksköterska.

Via utvecklingssamtal med mentor.

Vårdnadshavares delaktighet

Elevens utvecklingssamtal med mentor.

Elevens hälsosamtal hos sjuksköterska.

Personalens delaktighet

Personalens dokumenterade incidenter används som underlag för revidering av planen. Personalen har deltagit via utvärderingar/analyser av arbetet under året som gått. Personalen samplanerar, genomför och utvärderar trygghetsteamets års-hjul

7 Förankring av planen

Förankring och revidering av denna plan (2021/2022) har skett vt -21 och under aug, sep 2021.

Nästa revidering påbörjas våren 2022. Planen mot diskriminering och kränkande behandling ses då över i klassråd, elevråd, trygghetsteam och i arbetslag. Planen för läsåret 22/23 ska vara upprättad senast september 2022.

Planen ska finnas tillgänglig för vårdnadshavare och elever på skolans hemsida

<http://www.tierp.se/utbildning-och-barnomsorg/grundskola/centralskolan/handlingsplaner.html>

<http://www.tierp.se/utbildning-och-barnomsorg/grundskola/tallbacksskolan/handlingsplaner.html>

Planen presenteras

Samtlig personal får planen i september av **Trygghetsteamet**
Planen delges elever under september, av **mentor eller klasslärare**.
Vid föräldramöten av **klasslärare**.

Vid introduktion av nya elever och föräldrar av **mentor**.
Vid introduktion av ny personal av **skolledning**.

Vi arbetar omkring elevers delaktighet genom undervisning, klassråd och elevråd stadiervis samt grundsärskola. Representanter från dem deltar också i ett elevråd för hela skolan tillsammans med rektor.

8 Utvärdering av föregående årsplan

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Personal

- Representanter från skolans trygghetsteam har varit delaktiga i utvärderingen.

Elever (har ej utvärderat själva planen, men hur trygghetsarbetet fungerat)

Elever

- Trygghetsenkäten har genomförts under vårterminen.
- Hälsosamtal har genomförts i åk 2, 4 och 7.
- Dagliga samtal med vuxna förekommer löpande i skolans vardag.
- Utvecklingssamtal har skett tillsammans med mentor på höst- respektive vårterminen.
- Diskussionsfrågor klassråd/elevråd.

Vårdnadshavare

- Har ej varit delaktiga i utvärdering av planen 20/21.

Genomförda insatser och hur det har gått

Inför läsårsstart identifierade vi ett antal utvecklingsområden inom likabehandlingsarbetet som vi har arbetat med under våren och hösten. Målen har varit:

- Planen mot diskriminering och kränkande behandling ska vara ett levande dokument som all personal är förtrogna med, arbetar utifrån och är delaktiga i att utveckla. Arbetsgångar och rutiner ska följas av alla.
- All personal ska veta hur kränkingsärenden ska dokumenteras
- Frågeställningar i elevenkäter (kartlägningsunderlag) ska utformas så att resultatet går att följa upp och använda till ett förebyggande arbete.
- All personal ska öka sin kunskap gällande arbetet mot diskrimineringar och kränkningar (framgångsfaktorer i likabehandlingsarbete, vad som är effektiva insatser och inte, vad forskningen säger)
- Roller och ansvar i trygghetsarbetet ska vara tydliga för alla.

Vad är gjort?

- Ett trygghetsteam finns med en tydlig roll och riktat uppdrag. Teamet har träffats varannan vecka.
- Trygghetsteamet har omarbetat sitt års-hjul för att öka tryggheten på skolan.
- En ny plan mot diskriminering och kränkande behandling har upprättats.
- Trygghetsdokumentation har skett i ett digitalt system.
- All personal har i olika konstellationer haft trygghetsdiskussioner i grupper.

Några frågeställningar har handlat om:

1. Planen mot diskriminering och kränkande behandling

Hur levandegör vi den? Var börjar vi?

Metoder i Likabehandlingsarbetet: Case i alla klasser, omvänd brainstorming, bildmetaforer, diskussionskaruseller, trepartssamtal m.m.

2. Rutiner i matsalen

Bestämda platser, ansvar vid pedagogisk måltid.

3. Våra normer

Vilka behöver vi arbeta med och hur bygger vi en öppen och inkluderande miljö?

Analys

Trygghet och samarbete har varit ett av skolans fortsatta fokusområde. Syftet med trygghetsarbetsdiskussionerna har varit att öka medvetenheten kring kränkande behandling och hur vi kan arbeta med åtgärder när kränkande behandling har skett. Diskussioner kring vad som anses som en kränkning och vad som inte anses vara en kränkning har ägt rum i samband med diskussioner kring dokumentationskraven och vårt nu inarbetade digitala system för detta. Parallellt med värdegrundsdiskussioner så har arbetsgångar och rutiner (bl.a. dokumentation) i trygghetsarbetet förtydligats ytterligare.

Trygghetsarbetets betydelse i relation till kunskapsuppdraget behöver fortsatt diskuteras. Lärarens relationsskapande arbete och ledarskapsförmåga är avgörande för det psykosociala klimatet, vilket också stämmer väl överens med vad forskningen visar.

Det har under läsåret 20/21 varit relativt få ärenden som anmälts till trygghetsteamnivå. En förklaring till detta kan handla om att medvetenheten bland elever och pedagoger ökat och att stort fokus på trygghetsfrågor lett till ökad uppmärksamhet, vilket också leder till färre mörkertal.

Vi behöver fortsätta med en gemensam ”hela skolan ansats” gällande trygghetsarbetet. Målet bör vara att fortsätta ha en tydlighet kring arbetsgångar/rutiner/roller/ansvar/metoder i trygghetsarbetet, och samtidigt öka fokus mot det främjande och förebyggande trygghetsarbetet

9 Främjande insatser

Namn

Rastvärdar

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Målet är att alla elever känner trygghet på rasten och att en vuxen finns tillgänglig för att hjälpa till/vägleda om konflikter uppstår.

Arbetslaget sammanfattar arbetet kring rastvaktinsatser en gång under terminen. De analyserar eventuellt uppkomna kritiska platser samt föreslår vidare åtgärder för fortsatt förebyggande arbete. Dokumentationen läggs på Office 365.

Insats

- > Arbetslaget utser rastvakter på sina arbetslagsmöten och dokumenterar det i ett rastvaktsschema.
- > Rastvakterna bär gula västar för att vara väl synliga. Rastvakterna ska vara aktiva och uppmärksamma för att förebygga konflikter, stötta för att lösa konflikter och ingripa vid handlingar som strider mot diskrimineringslagen. De ska kunna föreslå aktivitet.
- > För att kunna erbjuda eleven en trygg rast bör lärarens rastvaktspass läggas i anslutning till planeringstid för att minska upplevelsen av stress.
- > Centralskolan: Speltider kan fördelas mellan klasserna för att minska risken vad gäller konflikter vid multiarenan. Vuxna kan lära och visa eleverna regler och hur det ska gå till på fotbollsplanen. Högstadium: Ett rastvaktssystem kan upprättas där läraren ska vara aktiv och uppmärksam, stötta för att lösa konflikter och ingripa vid handlingar som strider mot diskrimineringslagen.
- > Vid sarskolans raster finns alltid flera assistenter och lärare nära eleverna.

Ansvarig

Arbetslaget ansvar för att insatsen rastvakt utförs.

Namn

Pedagogisk lunch

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Målet är att eleverna känner trygghet och trivsel i matsalen.

Den pedagogiska måltiden innebär att läraren arbetar under måltiden och har en tillsynsskyldighet gentemot eleverna.

Utvecklingsledaren ansvarar för att den pedagogiska lunchen utvärderas inom arbetslaget. Dokumentationen läggs på Office 365. Matpersonal på Centralskolan och Tallbacksskolan utvärderar och lägger sina synpunkter på Office 365, Trygghetsidan, under utvärderingar.

Insats

- > Förskoleklass och de yngre eleverna har bestämda bord och platser som de sitter vid
och hög andel vuxna finns närvarande.
 - > Lärarna ska fördela sig jämnt över matsalen bland eleverna på mellanstadiet och högstadiet på Centralskolan så att den pedagogiska lunchens mål uppfylls.
 - > På Tallbacksskolan hänvisas eleverna till bestämda bord årskursvis.
 - > Särskolans elever äter vid särskilda tider då det är som lugnast i matsalen för att undvika oro.
- Ansvarig:** Arbetslaget ansvarar för att insatsen pedagogisk lunch utförs enligt uppsatta mål.

Namn

Medvetenhet i ord och handling

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Målet är en arbetsmiljö där alla talar och agerar medvetet positivt utan kränkande uttryck och negativa handlingar.

Arbetslagen diskuterar fortlöpande under terminens arbetslagsträffar elevers och vuxnas språkbruk och agerande på skolan. En gång under hösten dokumenterar arbetslagsledaren tillsammans med arbetslaget en sammanfattning

Insats

Arbetslagen och övrig personal ska aktivt arbeta för ett medvetet positivt språkbruk och agerande där alla kränkande uttryck och handlingar avseende kön, könsidentitet/könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder är oacceptabla.

Ansvarig

Arbetslagen och övrig personal ansvarar för att insatsen genomförs.

10 Årets Kartläggning

Kartläggningsmetoder

- Resultatet från elev och föräldraenkäter har analyserats (Trygghetsenkät för eleverna)
- Personalens utvärderingar har gått igenom
- Hälsosamtal med sjuksköterska har skett i Förskoleklass, åk 2, åk 4, åk 7 och med nyanlända elever samt med nyinflyttade.
- Incidentrapporter som inkommit under läsåret har analyserats
- Elevrådsdiskussioner

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, kön, könidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

10.1 Resultat

Trygghetsenkäten resultat visar att: Vi ser att främst flickor i åk 8 upplever svårigheter i sin psykiska hälsa. Pojkarna mår bättre. Vi ser också att pojkarna generellt trivs bättre än flickorna på skolan.

De incidentrapporter som gjorts visar att skolgården och lektionstid är de tillfällen där kränkningar oftast sker. Vi ser också att ju äldre eleverna blir desto färre incidentrapporter skrivs.

Formella demokratiska forum såsom klassråd och elevråd finns. Det varierar mellan klasser och pedagoger hur mycket man arbetar med ansvars-, inflytande- och trygghetsfrågor. Under läsåret har klasserna fått i uppdrag att diskutera elevinflytande, dels vad de anser begreppet står för och dels vad de anser att de får vara med att påverka i skolan och vad de vill påverka.

Från elevrådet vet vi att inte alla uppskattar de nya reglerna angående skogräns och att vi inte äter godis och dricker läsk inne på skolan. Vi har diskuterat de reglerna ett flertal gånger.

Vad är elevinflytande?

”Eleverna får vara med och bestämma och tycka, eleverna får vara med och påverka beslut som läraren tar, elever får möjlighet att påverka inläring och undervisning. När lärarna tar in och lyssnar på elevernas förslag.”

Vad vill elever påverka?

- Få möjlighet att kunna klaga om det är något som inte är bra och komma med förslag till rektor
- Skollunchen
- Nya möbler
- Uppehållsrummen och miljön
- Schema och sluttider (inkl. raster)
- Arbetsätt, undervisningsmetoder, planera lektioner, lärarnas arbetsätt
- Mängden läxor
- Platsbyten
- Idrottslektionernas innehåll
- Stora prov eller små betygsättande arbetsätt,
- Ordningsregler
- Aktiviteter på friluftsdagar

Vad får elever påverka?

- Lektionsupplägg, vilka förmågor som ska tränas
- Trivselregler
- Eleverna kan lämna klagomål och komma med förbättringsförslag till rektor.

Flera klasser på högstadiet upplever att de vill påverka mer än idag.

Under året har skolan fortsatt med *fokusgrupper* som arbetsmetod för att ta reda på vad eleverna tycker i olika aktuella frågor samt börjat använda *sociogram* med tillhörande *elevgruppsintervjuer* i större utsträckning. Dessa metoder har visat sig vara ett bra sätt att fånga elevers synpunkter på då fler än bara exempelvis elevrådsrepresentanter kommer till tals.

10.1.1 Analys

Vi behöver fortsätta arbetet med att stärka skolans demokratiska forum och processer, framförallt i de högre åldrarna. Vi tar utgångspunkt i elevernas förslag på utvecklingspunkter.

Det sker oerhört många insatser på skolan som är kopplade till trygghetsarbete. Den allra tydligaste röda tråden i alla pedagogernas utvärderingar handlar om pedagogens betydelse för tryggheten. Alla beskriver en önskan om att finnas där för eleverna, att ta sig tid, att samtala, att lyssna och att se och bekräfta. Med andra ord är det i de **mänskliga mötena** som de stora positiva skillnaderna sker. Pedagogerna beskriver många exempel på hur de tänker, organiserar sig och gör för att kunna finnas till hands

för eleverna så mycket som möjligt och tycker sig lyckas till större eller mindre del. Elevernas behov av bekräftelse tycks dock i allmänhet ofta upplevas större än vad pedagogerna upplever sig kunna möta upp; ”Jag önskar jag hade tid för mer personliga samtal”, ”Jag önskar jag hade tid att vara mer ute på raster för jag märker att det är bra” och liknande kommentarer återkommer då och då. Utifrån detta bör en fråga för arbetslagen att arbeta vidare med vara: *Vad av alla trygghetsinsatser som vi gör ser vi som viktigast att prioritera? Hur gör vi det?*

Genomgående uttrycks i pedagogernas berättelser en medvetenhet om **trygghetsarbetets betydelse** och alla uttrycker det som viktigt och en av grundstenarna i det pedagogiska arbetet. Pedagogerna tycks känna sig trygga i trygghetsarbetet även om utvecklingsområden finns och identifieras. Många hänvisar till skolans Likabehandlingsplan och kopplar exempel ur sitt arbete till den. Skolans pedagoger har visat att de är förtrogna med arbetsgången och dokumentationsrutinerna. Just dokumentationsbiten upplevs tidskrävande men samtidigt ofrånkomlig med tanke på lagtexten.

När man läser pedagogernas beskrivningar av vad insatserna ger för effekt är resultaten blandade. Det råder en viss oklarhet huruvida man vet att insatserna ger effekt eller inte. Det är vanligt med beskrivningar som att ”eleverna vet att...” eller ”det känns som om...”. Ibland finns konstateranden som att ”det har blivit lugnare”, ”konflikterna har minskat”, ”eleverna är lugnare och gladare”, ”eleverna anförtror sig åt mig”, ”eleverna vågar mer”, ”föräldrar har varit positiva” eller ”elever har sagt att...” o.s.v. En slutsats utifrån detta är att skolan behöver fortsätta arbetet med **utvecklande av det systematiska kvalitetsarbetet**. *Hur kan vi koppla ett visst resultat till en viss åtgärd och veta att det är just detta samband som varit avgörande? Gör våra elever samma analys som oss vuxna?*

Utvecklingsområdena som nämns i utvärderingarna är olika, men några röda trådar är tydliga. Framförallt handlar det om ett identifierat behov att målmedvetet arbeta för att skapa fungerande och **trygga elevgrupper**. Flertalet pedagoger ger exempel på hur de förhåller sig till och arbetar med relationsbyggen för att stärka gruppssammanhållning och gruppklimat. De ger även exempel på olika strukturella insatser som ska ge ramar till gruppen, dock är det just kring detta område som många efterlyser fler vägar att arbeta på och kompetensutveckling för att komma vidare. I samband med detta blir också frågan om klassindelningar aktuella; *Hur ska vi göra för att på bästa sätt sätta ihop grupper från början och ev. justera grupper i samband med stadiövergångar?* Skolan behöver fastställa en rutin för hur klassindelningen till åk 7 ska gå till.

En annan viktig del som flera pedagoger tar upp handlar om arbete med **jargong/språkbruk och attityder**. Detta hör ihop med ett normarbete utifrån både elev- och personalperspektiv. Då och då hörs vissa elever använda ett språkbruk som står direkt i strid med de grundläggande värden skolan står för, ord som inte bara kan upplevas kränkande utan som också är diskriminerande. Här behöver skolan ställa sig frågande om vilka normer som behöver förändras för att förekomsten av ett sådant icke acceptabelt språkbruk helt ska elimineras. Normdiskussioner har påbörjats, men behöver fortsätta över tid.

De individuella utvärderingarna som här sammanfattas är en del i skolans systematiska trygghetsarbete och utgör en viktig kartläggningsdel för att få fatt i var vi är, var vi ska och på vilket sätt vi ska ta oss dit.

På *särskolan* finns ett önskemål om att **ytterligare öka kunskapen om alla elever** i verksamheten eftersom otillräcklig kunskap om varje elev kan leda till att man som pedagog mer stjälper än hjälper eleven. En metod i detta som har prövats och fortsätter användas är filmning av den egna undervisningen. Filmsnuttar som belyser olika undervisningssituationer diskuteras i arbetslaget i syfte att hitta gemensamma strategier som underlättar i bemötandet av eleven. Vidare beskriver pedagogerna vikten av att hitta arbetsformer som hjälper elever och vuxna att lära känna varandra bättre och hitta metoder som underlättar ingångar till samtal/kommunikation. Detta sker exempelvis genom "det magiska kompisträdet" vilket handlar om att eleverna tillsammans bygger ett träd där varje elev åskådliggör något intresse på ett löv (ex genom foto el. teckning). Trädet placeras centralt i verksamheten, passeras varje dag av såväl elever som personal, och inbjuder till samtal om lövens alla berättelser.

Kartläggningen visar sammanfattningsvis att vi behöver arbeta vidare med:

- > Allas lika värde
- > Elevinflytande

10.2 Förebyggande åtgärder

Namn

Allas lika värde - samarbetsövningar

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Målet är att elever och personal både i ord och handling ska visa respekt för allas lika värde utifrån de sju diskrimineringsgrunderna. Arbetet ska därigenom skapa en trygg och tillitsfull miljö för alla elever och personal. Alla ska vara trygga under skoldagen i skolans lokaler, i utomhusmiljön och på vägen till och från skolan.

Åtgärd

- Under vårterminen i åk 6 ska minst tre träffar ske där elever från Tallbacksskolan och Centralskolans båda spår träffas. Innehållet kan bestå av ordinarie skolarbete eller samarbetsövningar. Träffarna förläggs vid båda skolorna.
- Lärare tydliggör syftet med att elever arbetar i olika konstellationer. Exempel på främjande arbetssätt är EPA (eget – par – alla) och bikupor.
- I samtliga klasser (Förskoleklass- åk 9) ska samarbetsövningar genomföras vid terminens start för att eleverna ska skapa goda relationer med varandra.
 - En liten grupp planerade i läsårsstart aktiviteter för alla elever på skolan där fokus var delaktighet och samhörighet. Upplägget blev inte vad vi tänkt. HT-20 får därför varje arbetslag disponera tid och upplägg själva.
 - Utvärdering görs av trygghetsteamet under maj -21.

Motivera åtgärd

Samarbetsövningar ökar elevernas förutsättningar att känna trygghet i klassen och bidrar till att skapa en positiv stämning.

Ansvarig

Mentor och klasslärare med stöd av exempelvis material från SET, Friends, Lions Quest, BRIS. Kontakt kan tas med Hälsoäventyret och Naturskolan.

Datum när det ska vara klart

Fortlöpande arbete

Namn

Inflytande

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Målet är att regelbundet diskutera frågor rörande delaktighet och inflytande, diskrimineringsgrunderna samt hur kränkningar kan förebyggas. Framgångsfaktorer i detta arbete utvärderas i slutet av läsåret när elevrådet har sin sista träff.

Åtgärd

Elevrådsrepresentanter utses vid läsårsstart. Elevrådet har regelbundna träffar under läsåret. Minnesanteckningar förs vid varje elevrådsträff och delges all personal och elever. Skolledning/lärare leder elevrådet. Träffar sker 1 gång per månad.

Fokusgrupper leds av medlemmar från trygghetsteamet. Fokusgrupper sammankallas vid behov, t.ex. när resultat av elevenkäter ska diskuteras. Fokusgrupper kan bestå av olika elevrepresentanter från gång till gång.

Motivera åtgärd

I förebyggande syfte behövs elevernas uppfattningar inhämtas om hur de upplever sin skolmiljö. Elevrådet säkrar delaktighet. Fokusgrupper ger många elever möjlighet att bidra med sina synpunkter.

Ansvarig

Skolledning alt. lärare som leder elevrådet samt trygghetsteamet

Datum när det ska vara klart

Elevrådsrepresentanter ska vara utsedda senast sista augusti. Fokusgrupper tillsätts vid behov när som helst under läsåret.

Namn

Pedagogisk lunch

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Målet är att eleverna känner trygghet och trivsel i matsalen.

Den pedagogiska måltiden innebär att läraren arbetar under måltiden och har en tillsynsskyldighet gentemot eleverna.

Utvecklingsledaren ansvarar för att den pedagogiska lunchen utvärderas inom arbetslaget. Dokumentationen läggs på Office 365. Matpersonal på Centralskolan och Tallbacksskolan utvärderar och lägger sina synpunkter på Office 365, Trygghetssidan, under utvärderingar.

Insats

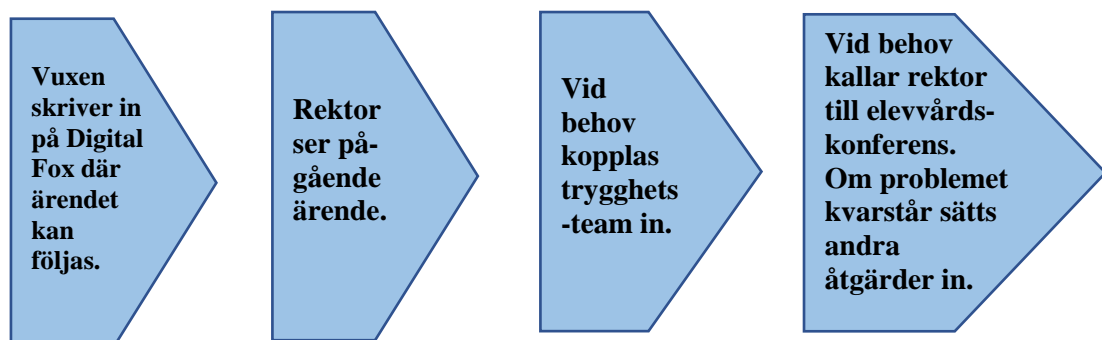
- > Förskoleklass och de yngre eleverna har bestämda bord och platser som de sitter vid
och hög andel vuxna finns närvarande.
- > Lärarna ska fördela sig jämnt över matsalen bland eleverna på mellanstadiet och högstadiet på Centralskolan så att den pedagogiska lunchens mål uppfylls.
- > På Tallbacksskolan hänvisas eleverna till bestämda bord årskursvis.
- > Särskolans elever äter vid särskilda tider då det är som lugnast i matsalen för att undvika oro.

Ansvarig

Arbetslaget ansvarar för att insatsen pedagogisk lunch utförs enligt uppsatta mål.

11 Rutiner vid trakasserier och kränkande behandling

1. All personal i skolan skall alltid agera och ingripa när man upptäcker trakasserier eller kränkande behandling. Om elever får kännedom om att någon trakasseras, kränks eller mobbas ska de meddela detta till en vuxen på skolan.
2. Den vuxne som får kännedom om den inträffade kränkningen skall genast ingripa och ansvarar för att se till att händelsen hanteras från A till Ö. Det kan betyda att händelsen hanteras ensam av den person som är först på plats, det kan också betyda att valet görs att händelsen hanteras av flera pedagoger/personal tillsammans. Berörda pedagoger kommunicerar sinsemellan och bestämmer vem som gör vad. Mentor ska alltid informeras. Samtal med inblandade elever och vårdnadshavare görs. Följande frågor skall besvaras: *Vad har hänt? Vilka personer har varit inblandade? Var och när skedde händelsen? Finns det några vittnen? Vad har hittills gjorts? Vilka åtgärder kommer skolan att vidta?*
Händelsen, åtgärder och uppföljningsplan dokumenteras via Digital Fox där information rapporteras till skollledning och huvudman. Detta görs av den vuxne som tagit del av incidenten (fysiskt eller verbalt).
3. Om kränkningen ej upphör trots ovanstående insatser med tillhörande åtgärder, lämnas ärendet över till trygghetsteamet samt att rektor informeras. Detta sker via Digital Fox.
4. Trygghetsteamet tar kontakt med uppgiftslämnaren och med den kränkte för att samla in information och undersöka om det rör sig om en eller flera kränkningar som är att betrakta som mobbning – om så är fallet arbetar gruppen vidare med ärendet och ansvarar för dokumentation.
5. Om ytterligare fler åtgärder behövs efter trygghetsteamets insats meddelas rektor som kallar till elevvårdskonferens. Fler åtgärder är möjliga, exempelvis kan ÅP upprättas, Skollagens disciplinära trappa kan användas, eventuell anmälan till Polis, Arbetsmiljöverk och/eller Socialtjänst kan ske

Vi uppmanar föräldrar att ta kontakt med skolan vid misstanke och trakasserier och kränkande behandling.

11.1 Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever (arbetsgång vid upprepade kränkande handling eller diskriminering)

1. Ärende kommer in till Trygghetsteamet via Digital Fox och trygghetsteamet samtalar med den/de som blivit utsatt så snart som möjligt, helst under lektionstid. Vårdnadshavare kontaktas av trygghetsteamet. Skolledning informeras.
 2. Teamet klargör att mobbing är oacceptabelt och att beteendet skall upphöra. Den/de som mobbar får specificera vad de tänker göra för att beteendet skall upphöra. Teamet tydliggör också att utsättarna kommer att iakttas under den närmaste tiden för att säkerställa att mobbningen verkligen upphör. All personal på skolan informeras via Trygghetsteam om mobbningen och vilka elever som är inblandade.
 3. Uppföljningssamtal med de inblandade sker senast en vecka efter första samtalet av trygghetsteamet. Uppföljningssamtal sker sedan också regelbundet till dess att man vet att mobbningen upphört. Dokumentation sker i Digital Fox.
 4. Samtalsstöd erbjuds vid behov.
 5. Inträffar ytterligare händelser går ansvaret över till skolledning och EHT för beslut om vidare åtgärder.
- I samtalet med förövare är vi mycket tydliga, vi talar direkt och ger klar, enkla budskap. Vi vädjar inte, bagatelliserar inte och skapar inte någon förtrolighet. Budskapet är att kränkningar av andra människor aldrig kan accepteras oavsett förklaring förövaren kan tänkas ha. Skolan ser mycket allvarligt på mobbing.
 - Utsättare måste få ta personligt ansvar för sitt handlande, de har skadat en annan människa. Det är ett brott som tydligt ska markeras. Det är ytterst viktigt att utsättarna ges möjlighet att ta personligt ansvar för att i förlängningen kunna starta en individuell helandeprocess.
 - Stöd och hjälp ska erbjudas för utsatta och utsättare. Vi faller inte för påtryckningar om att vara tysta om det inträffade eller att inte göra något. Den utsatta kan vara mycket rädd för att situationen ska förvärras, även vårdnadshavare kan vara rädda för att berätta eller bli utsatta för repressalier. På skolan arbetar vi för att kunna garantera den utsatta och dess familj ett effektivt skydd mot trakasserier. Det är av yttersta vikt för den utsatta att kunna lita på att vuxna runtomkring vill och kan ge den hjälp hon/han behöver.
 - Vårdnadshavare måste beredas möjlighet att hjälpa till att få stopp på kränkningen. Skolan skall använda vårdnadshavarna som en resurs i arbetet mot kränkning. (I de eventuella fall där en kränkning visar sig vara sanktionerad från föräldrahåll kommer skolan efter försök att lösa situationen genom samtal göra en polis- eller socialtjänstanmälan.)

Dokumentationen arkiveras av skolhälsovården i låst dokumentskåp.

Dokumentationen sparas i 10 år. Preskriptionstiden är två år vid diskriminering och 10 år vid annan kränkande behandling.

Rektor meddelar huvudmannen på särskild blankett och vid grova förseelser direkt via telefon.

11.2 Polisanmälan

Skolan polisanmäler alla större tillbud som är att betrakta som brott. Dock finns följande passus: Om förövaren är under 15 år och begår brott avgör brottets art och elevens ålder om en polisanmälan görs. Skolan är restriktiv med polisanmälningar som rör yngre barn och kontaktar i första hand Socialtjänsten i dessa fall. I samband med polisanmälan görs även en anmälan till socialtjänsten.

- Vid grov skadegörelse eller andra allvarliga tillbud på skolan gör vaktmästare, skolledning eller skolassistent en polisanmälan. Tillbudet rapporteras till fastighetsansvarig.
- När elev eller personal utsätts för hot och våld gör rektor polisanmälan (alt. anmälan till Socialtjänsten). Skolans handlingsplan vid hot och våld följs.

11.3 Arbetsgång vid lättare skadegörelse och hur frågor om ersättning hanteras

Den som med *avsikt*, *vårdslöshet* eller *oaktsamhet* vållar skada, kan enligt Skadeståndslagen bli ersättningsskyldig för de skador han/hon orsakat. Det är eleven själv som blir ersättningsskyldig, såvida det inte gäller små barn eller där vårdnadshavare anses ha brustit i sin tillsyn. Där ställs ersättningsanspråket till vårdnadshavaren.

Då de flesta elever på grundskolan inte har ekonomiska möjligheter att betala med egna pengar, kan skadan ersättas genom olika typer av arbete. Efter frivillig överenskommelse som bygger på en skriftlig utredning angående grunderna för anspråken mellan elev/vårdnadshavare och skola, kan ersättningen även kombineras med en del ekonomisk ersättning och en del arbetsinsats. Överenskommelsen utformas från fall till fall.

Syftet med överenskommelsen är att eleven skall förstå konsekvenserna av sitt handlande samt att ge information till vårdnadshavaren (det primära med överenskommelsen är inte att ge skolan full ekonomisk kompensation).

Vid vissa tillfällen kan ersättning även regleras via elevens hemförsäkring.

Vid skador som sker av ren olyckshändelse kan skolan inte kräva någon ersättning.

11.4 Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

1. Den vuxne som får kännedom om att en elev känner sig kränkt samtala och ber eleven beskriva när och var den upplevda kränkningen skedde och vad som hände. Allt dokumenteras skriftligt och dateras. Om det inträffade möjligtvis kan handla om ett missförstånd som kan lösas mellan drabbad elev och berörd personal erbjuder sig den vuxne som fått kännedom om ärendet att följa med eleven som stöd för att reda ut det som hänt i ett samtal.
2. Rektor informeras och följer upp ärendet. Både ev. utsättare och utsatt skall beredas möjlighet att ge sin syn på det hela.
3. Om kränkningen är allvarlig och inte handlar om tolkningar/missförstånd anmäler den vuxne som fått kännedom om kränkningen genast till skolledning som ansvarar för att samtala med berörd elev och personal samt ta beslut om åtgärder. Dessa åtgärder kan variera beroende på situation. Är kränkningen grov kontaktas polis och personal tas ur tjänst i avvaktan på utredning. Allt dokumenteras skriftligt.
4. Skolledning informerar elevens vårdnadshavare.
5. Skolledning kontaktar huvudman.

Rutiner för uppföljning

Åtgärder av kränkningar och trakasserier och mobbningsfall följs upp kontinuerligt och utvärderas i december och juni

11.5 Bilaga 1

Ordningsregler – Skolområde 3 läsåret 2021-2022

Alla våra elever ska under sina år på skolan känna sig trygga och lämna skolan med stor kunskap. Våra ledord är: respekt, samarbete och glädje.

Ordningsregler:

- Vi är alla olika, det är bra! Vi respekterar varandra.
- Vi tar ansvar för vårt skolarbete, vårt material och skolans lokaler.
- Vi samlar in alla mobiltelefoner i början av varje lektion.
- Vi tar av oss ytterkläder i klassrum och i matsalen.
- Vi respekterar våra skogränser.
- Vi leder våra cyklar på skolgården.
- Vi har nolltolerans mot tobak, alkohol och droger.

Varje stadie kan utifrån behov bestämma lokala ordningsregler utöver dessa.

Varje klass har också lokala klasregler som elever och ansvariga lärare gemensamt upprättat.

Jag har läst och tagit del av skolans regler

Datum: _____

Elevens underskrift: _____